

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Variae Imperatoris antequam sententiam contra Lutherum
prouinciaret, considerationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

gelicam pacem & Charitatem, omnemque rerum ordinem, & pulcherrimam denique totius Ecclesiam faciem inuerrere, labefactare, & penitus pessumdare molitur.

IV. Quibus omnibus per Nos, & consilia nostra omnium Nationum nobis subditarum, sapius & diligenter attentus & consideratus, & praesertim in hac parte ab eodem Beatissimo Patre requisiti: absque insigni macula nostra, atque Orthodoxa Religionis iniuria & detrimento, rem tanti ponderis negligera nequaquam potuimus, ut etiam non debuimus neque uoluimus: Sed potius praecessorum nostrorum, Romanorum Imperatorum, uestigij insistentes, eorumque pro libertate Catholica & Apostolica Ecclesia perpetuo laudabilia facta, ac pias & sanctas, super puniendis & exterminandis haereticis, constitutiones obseruantes, conuocatis sapius ad praesentiam nostram propter hoc praecipue, Electoribus: nec non uniuersis sacri Romani Imperij Ordinibus & Statibus, in hoc Vormaciensi conuentu congregatis, de eorum omnium & singulorum unanimi consilio, matura deliberatione & consensu, in hanc tandem deuenimus sententiam & conclusionem, ut quamuis hominem, ita à Summo Pontifice & sede Apostolica condemnatum, & in sua obstinata perueritate obduratum, atque ab usu Catholica Ecclesia alienum, & Notorium haereticum audire, omni iure exceptum esset: tamen ad tollendam omnem cauillandi ansam (idque, quia nonnulli plerisque libris Martino ascriptos, ipsius esse apertissime inficiabantur) complures audiendum à Nobis prius hominem, quam in sum ad executionem Pontificij Decreti ulterius procedere, assueuerant, Martinum sepe dictum, missu ad ipsum, delicta opera, uno de Caueatoribus seu Praeconibus & Heraldus nostris, sub libera hac ueniendi: & hinc recedendi saluo conductu, accessit iuberemus: Quod & factum fuit: Non ut nos de hoc negotio iudicaremus, aut cognosceremus (quum id dubio procul ad Romanum Pontificem, & Sedem Apostolicam pertineat.) neque ut res sacrosancta fidei nostra, nunc tandem, post tot saecula, per nouas altercationes, cum magno fidelium scandalo & perturbatione, a infidelium derisione, in controuersiam reuocari pateremur: Sed ut cum uigi & plurimorum ita petentium satisfactione, hominis animum percontantes, eum bonis monitionibus & suasionibus, ad rectam semitam (sifleri posset) reducere. Itaque Lutherum in nostra & sacri Imperij Electorum, Principum, Prelatorum, & Statuum praesentia constitutum, iuxta formam Imperialis mandati, super hac re nuper editi interrogari iussimus. Primum, Nunquid ipse multos libros sibi ob oculos adductos, & titulum nominatos, & alios item, qui

sub suo nomine circumferantur, composuisset. Deinde an ea, quae in ipsis libris contra sacra Concilia, Decreta Patrum, ritus & consuetudines, à nostris maioribus ad hunc usque praesentem diem obseruatas, scripserit, reuocare uellet, & ad finem & unitatem uniuersalis Ecclesiae redire, adhibitis ad hoc nostro & Imperij nomine admonitionibus & adhortationibus, quae obstinatissimum hominem (etiam lapide duriores) emollire, & conuenter potuissent. Qui sane statim libros ipsos antedictos ut suos agnouit, & confessus est, & nunquam se id negaturum protestat: Immo & adhuc alios se composuisse dixit, quorum copia cum nobis non fuisset facta, idcirco in medium non fuerunt allati. Quantum uero ad reuocationem attinet, terminum sibi ad respondendum dari petijt, qui quamuis merito negari potuisset, tum quia nouitates & errores in fide nulla sunt dilatione tractandi, sed statim penitus refecandi: Tum quia ex mandato nostro sibi legitime insinuat, nec non etiam literis, quas ad eum dederamus, optime admonuit, quam ob causam uocaretur, non nisi statim respondere paratus, ad tantum Imperialis Conuentus Concessum uenire debuisset: Tamen ex nostra Clementia & benignitate, unius adhuc diei terminum ad respondendum sibi dedimus. Quo elapso, rursus coram Nobis, & praedictis Ordinibus Imperij Comparans, & similibus adhortationibus sepius, ut ad cor rediret, efflagitatus, pollicentibus etiam nobis, si resipisceret, erroresque suos agnosceret, & quae in suis libris damnata & mala essent, reuocaret: facile nos imperaturos, ut à Beatitudine Pontificis in gratiam benigne reciperetur, & adhibito fideli, a quo, & diligenti examine ex ipsis libris, quae mala scripserat, scernerentur, quae uero bona, Auctoritate Apostolica approbarentur: Sed ne uerbum quidem in suis libris mutaturum, imprudentibus simul & impudentibus uerbis, orisque & Corporis gestu, quoduis potius, quam religiosum aut sanum hominem praeserente, apertissime negauit. Quinimmo, in nostram & sacri Imperij faciem, Summorum Decreta Pontificum, & Concilia ipsa sacrosancta, errasse sapius, & sibi ipsis contradixisse, & tandem nullius apud se momenti fore, assueuerat: seque nihil ex his, quae scripserat, reuocaturum, nisi, euidenti sibi ratione, & sacra Scripturae auctoritatibus ad sua conscientia animique satisfactionem & assensum fuerit conuictus: Illud subinde repetens & inculcans (quo fraudum suarum uirtus, iam multis detegi ceptum, occultaret) conscientia sibi illa & integra neque uelle se, ne possit uerbum Dei mutare: Mala mens, malus animus. Quasi uero Nos id ab eo poteremus, ut uerbum Dei uerum, ad gremium sanctae matris Ecclesiae, à qua tam impie quam

turpiter defecerat, rediret. Cuius Auctoritatem, quum tantam voluerit esse Dominus, idemque Deus noster Iesus Christus: Ut qui Ecclesiam non audierit, tanquam Ethnicus & Publicanus sit habendus Idcirco non immerito vel eam solam omnibus inuentionibus, & vstramentis hereticorum longe anteferendam nemo unquam, nisi perditissimus & vere hereticus, ut Lutherus iudicauit, qui ut tandem egregia sua hic acta con digno sine clauderet, & quod pessime inceperat, peius terminaret, & quid animi habeat, & quam fidelium elade exultet, vel in nostro & sacri Imperij conspectu dissimulare non potuit. Nam detorta (ut hereticus ille est) à vero sensu ad suam impietatem Evangelica illa sententia: Non veni mittere pacem, sed gladium. Omnium sibi, dixit, iucundissimam istam in rebus faciem videri, ob verbum Dei, studia, & dissensiones fieri: Id est (quod vti nam ne experientia videremus obdissidentes ab Ecclesiarum Lutheri opiniones, quas Verbi Dei falso titulo praeexit, vere studia contraria, & dissensiones, & dissidia, & schismata, & bella, & caedes, & rapinas, inter Christianos concitari. Taliigitur, & tam subdola, atque hereticis omnibus peculiari, repositione, Nobis, & sacro Imperio à Luthero data, etsi decreueramus, ipso statim remisso, ad ulteriora progredi, id quod ex sententia nostra, manu nostro scripta, & postera die publicata nemini non constare potest.) Tamen ad preces omnium Imperij Ordinum inclinati, adhuc ipsi stridium ad respiciendum concessimus. Quo tempore duo Electores, duo Episcopi, duo Principes seculares, duoque Ciuitatum nomine, Vniuersos Ordines, & statu: sacri Romani Imperij representantes. & ad hoc communi omnium iussu, & nomine deputati, vocato ad se Martino praedicto, nullum non admonendi & adhortandi eum, ut tandem respiceret, & nisi id faceret, qua ipsum à Nobis, & sacro Imperio, legumque constitutionibus poena manerent, declarandi officium frustra insumperunt Vnus etiam eiusdem sacri Imperij Elector, adhibitis secum duobus Doctorebus, pietate & scientia praclaris, non solum adhortationibus: sed etiam multorum errorum euidentibus redargutionibus, ad ipsius usque obmutescentiam factis. mox seorsim ipsum prudenter & humane commonescit, ut ad summi Pontificis, & Sedis Apostolicae, Nostrumque & sacri Imperij Statuum, & ceterarum fidelium Nationum, sanam sententiam, iuxta continuatum et saecula Ecclesiarum ritum, potius quam ad suam vnius opinionem respiceret. A qua si recedens, in ordinem redire vellet, id se primum non multorum sanctorum patrum, qui & ipsi aliquando errauerunt, laudabili exemplo, deinde saluis, anima, corpore & honore facturum cognosceret. Ad qua Martinus antea

dictus, etsi varia pleraque & diuersa, cumque eis, qua scripserat, pugnantia: nihilo tamen meliora, aut saniora, priuatim respondit, quam publice, coram nobis, & sacro Imperio, secerat. Atque adeo se, non omnes modo supra memoratos, sed & Concilium ipsum generale (si quod fieret) suspectum habere protestatus est. Et (ut certissimo, & omni exceptione maiori, testimonio nobis constat) pollutissimo & sceleratissimo ore profari non est verius, res Evangelij & Catholicae fidei, nunquam fuisse in Conciliis generalibus benetractatas. Vnde non iniuria plurimum nobis mirari subiret (cur nam à summi Pontificis sententia: ad generale Concilium nuper prouocarit, quum tam impie de concilio ipsis loquatur & scribat) nisi manifestè sciremus, vnihil est hereticis aequè formidabile, atque oecumenicum Concilium: ita nihilo illis idem magis proprium esse, quam ut dictis factisque & scriptis, secum ipsi distideant. Quod si vsquam alibi, praecipue in Lutheri libris (diuina prouidentia sic operante, quo ipsius vana adificia per seruant) passim legere & videre est.

Hu omnibus & singulis, sic omnino ut praemittitur, se habentibus, quum praedictus Martinus, tam peruersè & obstinatè, in suis adeo manifestè hereticis opinionibus persisteret, ut ab omnibus iis qui sapiunt, partim demens, partim etiam malo aliquo obsessus Spiritu iudicaretur. Nos iuxta tenorem salui conductus, ipsum statim à conspectu nostro missum fecimus, datoque sibi in comitatu vno ex Heraldis nostris, & praescripto termino, die vice-sima quinta mensis Aprilis, qua ex VVormacia discessit, ad viginti deinde proxime futuros dies, quibus peractus, vna saluus conductus per actus & extinctus censeretur. Nunc tandem ad reliquas opportunas medelas, huic pestilentissimo morbo necessarias, in hunc qui sequitur modum procedere decreuimus.

Primum omnium ad honorem Dei omnipotentis, Romanique Pontificis, & sanctae Sedis Apostolicae debitam reuerentiam, pro Imperiali dignitatis officio ac debito, nec non zelo & studio, quo nostrorum maiorum more & ingenita etiam Nobis vi ad defensionem Catholicae fidei, sanctaeque Romanae & vniuersalis Ecclesiae honorem, tutelam & protectionem, omnes nostras vires & facultates, Imperium, Regna, Dominia, amicos, vitam denique & animam ipsam nostram, exponere summus parati. Ex Imperiali & Regia auctoritate, nec non consilio & assensu Electorum, & omnium sacri Ro. Imp. Principum, Ordinum, & Statuum, in hac celeberrima & frequentissima Imperiali Dieta VVormatia congregatorum, ad perpetuam rei memoriam exequendo sanctissimi